Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

26 päivänä maaliskuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – SEU 19 artiklan 1 kohdan toinen alakohta – Oikeusvaltio – Tehokas oikeussuoja unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla – Tuomareiden riippumattomuuden periaate – Kansallisiin tuomareihin sovellettava kurinpitojärjestelmä – Unionin tuomioistuimen toimivalta – SEUT 267 artikla – Tutkittavaksi ottaminen – Tulkinta, joka on tarpeen, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi antaa ratkaisunsa – Käsite

Yhdistetyissä asioissa C-558/18 ja C-563/18,

joissa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyynnöistä, jotka Sąd Okręgowy w Łodzi (Łódźin alueellinen tuomioistuin, Puola) (C-558/18) ja Sąd Okręgowy w Warszawie (Varsovan alueellinen tuomioistuin, Puola) (C-563/18) ovat esittäneet 31.8.2018 ja 4.9.2018 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 3.9.2018 ja 5.9.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

Miasto Łowicz

vastaan

Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki,

Prokurator Generalnyn, edustajanaan Prokuratura Krajowa (aiemmin Prokuratura Regionalna w Łodzi), ja

Rzecznik Praw Obywatelskichin

osallistuessa asian käsittelyyn (C-558/18),

ja

Prokurator Generalny, edustajanaan Prokuratura Krajowa (aiemmin Prokuratura Okręgowa w Płocku),

vastaan

VX,

WW ja

XV (C-563/18),

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti R. Silva de Lapuerta, jaostojen puheenjohtajat A. Prechal (esittelevä tuomari), M. Vilaras, E. Regan, P. G. Xuereb ja L. S. Rossi sekä tuomarit M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, C. Toader, K. Jürimäe, C. Lycourgos ja N. Piçarra,

julkisasiamies: E. Tanchev,

kirjaaja: yksikönpäällikkö M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.6.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki, asiamiehinään J. Zasada ja L. Jurek,

– Prokurator Generalny, edustajanaan Prokuratura Krajowa, asiamiehinään A. Reczka, S. Bańko, B. Górecka ja J. Szubert,

– Rzecznik Praw Obywatelskich, asiamiehinään M. Taborowski ja M. Wróblewski,

– Puolan hallitus, asiamiehinään B. Majczyna ja P. Zwolak, avustajanaan W. Gontarski, adwokat,

– Latvian hallitus, asiamiehinään I. Kucina ja V. Soņeca,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman ja C. S. Schillemans,

– Euroopan komissio, asiamiehinään K. Herrmann ja H. Krämer,

– EFTAn valvontaviranomainen, asiamiehinään I. O. Vilhjálmsdóttir ja C. Howdle,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.9.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat SEU 19 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty yhtäältä asiassa, jossa asianosaisina ovat Miasto Łowicz (Łowiczin kaupunki, Puola) ja Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki (valtiokonttori – Łódźin voivodikunta, Puola) (jäljempänä valtiokonttori) ja jossa on kyse julkisten määrärahojen maksamista koskevasta vaatimuksesta (asia C-558/18), ja toisaalta VX:ää, WW:tä ja XV:tä vastaan vireille pannussa rikosoikeudenkäynnissä, jossa kyseisiä henkilöitä syytetään osallistumisesta sieppauksiin rahallisen hyödyn saamiseksi (asia C-563/18).

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

3 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä asiassa C-558/18 ilmenee, Łowiczin kaupunki vaati Sąd Okręgowy w Łodzissa (Łódźin alueellinen tuomioistuin, Puola) valtiokonttoria maksamaan alueyhteisöiden tuloista 13.11.2003 annetun lain (ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego; Dz. U. 2018,

järjestysnumero 317) nojalla 2 357 148 Puolan zlotyn (PLN) (n. 547 612 euroa) suuruisen summan määrärahoina niiden kulujen kattamiseksi, joita kyseiselle kaupungille on aiheutunut siitä, että se on vuosina 2005–2015 hoitanut tiettyjä valtionhallinnon sille antamia tehtäviä.

4 Koska valtiokonttori vastusti pääasiassa kyseessä olevan menettelyn ensimmäisessä vaiheessa annettua maksamismääräystä kyseisestä määrästä, maksamismääräys ei ollut täytäntöönpanokelpoinen ja asiaa käsitellään nyt tavanomaisessa menettelyssä. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on erittäin todennäköistä, että kun otetaan huomioon mainitussa menettelyssä kerätyt todisteet, ratkaisu, joka sen on annettava, on valtiokonttorin kannalta epäedullinen.

5 Asian C-563/18 osalta Sąd Okręgowy w Warszawien (Varsovan alueellinen tuomioistuin, Puola) ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että VX:ää, WW:tä ja XV:tä syytetään mainitussa tuomioistuimessa osallistumisesta rahallisen hyödyn saamiseksi kahteen sieppaukseen, joihin liittyy vapaudenriisto ja jotka on toteutettu vuosina 2002 ja 2003. VX, WW ja XV, jotka ovat myöntäneet teot, joista heitä syytetään, ja tehneet lainvalvontaviranomaisten kanssa yhteistyötä, ovat pyytäneet ”yhteistyötä tekevän todistajan” (mały świadek koronny) asemaa, minkä vuoksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on harkittava, voidaanko heihin soveltaa erityistä lievennettyä rangaistusta rikoslain säännösten nojalla.

6 Ennakkoratkaisupyynnöissä tuodaan esiin pelko siitä, että kutakin pääasiaa käsittelevää yhden tuomarin kokoonpanossa toimivaa tuomaria vastaan voidaan ryhtyä kurinpitotoimiin, jos hän ratkaisee asian tämän tuomion 4 ja 5 kohdassa esitetyllä tavalla.

7 Tätä pelkoa herättää lähinnä se, että Puolassa äskettäin toteutettujen eri lainsäädäntöuudistusten seurauksena kurinpitomenettelyjen objektiivisuutta ja puolueettomuutta ei enää taata tuomareiden osalta, millä heikennetään ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten riippumattomuutta.

8 Mainitut tuomioistuimet katsovat tältä osin ensinnäkin, että se Izba Dyscyplinarna Sądu Nawyższegon (ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaosto, Puola), joka on perustettu hiljattain kyseiseen tuomioistuimeen ylimmästä tuomioistuimesta 8.12.2017 annetulla lailla (ustawa o Sądzie Najwyższym; Dz. U. 2018, järjestysnumerot 5, 650, 771, 847, 848, 1045, 1443), kokoonpano, jonka on tämän saman lain mukaan ratkaistava tuomareita koskevat kurinpitoasiat sekä ensimmäisenä oikeusasteena että muutoksenhakuasteena, on ongelmallinen.

9 Tasavallan presidentti on näet nimittänyt tuomarit, jotka kuuluvat kyseiseen kurinpitojaostoon, Krajowa Rada Sądownictwan (kansallinen tuomarineuvosto, Puola) ehdotuksesta. Kansallisesta tuomarineuvostosta 12.5.2011 annettuun lakiin (ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa; Dz. U. 2011, järjestysnumero 714) äskettäin kansallisesta tuomarineuvostosta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 8.12.2017 annetulla lailla (ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw; Dz. U. 2018, järjestysnumero 3) tehtyjen muutosten johdosta kansallinen tuomarineuvosto, jonka 15 tuomarijäsentä nimeää vastedes Sejm (parlamentin alahuone), eivätkä tuomarit enää, kuten aiemmin, nimeä heitä keskuudestaan, ei ole enää poliittisesta vallasta riippumaton elin.

10 Näin hiljattain muodostetusta tuomarineuvostosta itsestään on toiseksi tullut lähes kurinpitoelin, koska sillä on toimivalta ratkaista kanteet tuomioistuinten presidenttien päätöksistä, jotka koskevat tuomareiden siirtämistä muihin ratkaisukokoonpanoihin. Nykyinen oikeusministeri on lisäksi nimittänyt hyvin monia tuomioistuinten presidenttejä, ja eräät heistä on valittu kansallisen tuomarineuvoston jäseniksi.

11 Yleisten tuomioistuinten organisaatiosta 27.7.2001 annettuun lakiin (ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych; Dz. U. 2018, järjestysnumerot 23, 3, 5, 106, 138, 771, 848, 1000, 1045, 1443) lisätyillä uusilla säännöksillä, jotka liittyvät yleisten tuomioistuinten tuomareihin sovellettavaan kurinpitomenettelyyn, oikeusministerille, joka hoitaa samanaikaisesti yleisen syyttäjän tehtävää, on kolmanneksi annettu käytännössä rajaton toimivalta tällä alalla.

12 Oikeusministeri on näet toimivaltainen ensinnäkin nimeämään kurinpitomenettelystä vastaavan virkamiehen, joka käsittelee yleisissä tuomioistuimissa tehtäviään hoitavia tuomareita koskevat asiat, toiseksi panemaan vireille tutkintamenettelyt ja siinä tapauksessa, että kurinpitomenettelystä vastaava virkamies kieltäytyy aloittamasta kurinpitomenettelyä, velvoittamaan viimeksi mainitun aloittamaan tällaisen menettelyn, kolmanneksi nimittämään kurinpitomenettelystä vastaavan virkamiehen ad hoc tietyn asian käsittelyä varten ja neljänneksi nimeämään tuomarit, joiden on hoidettava kurinpitotuomarin tehtäviä muutoksenhakutuomioistuimessa.

13 Oikeusministerille tällä tavoin annettuun huomattavaan vaikutusvaltaan ei liity myöskään asianmukaisia takeita. Ensinnäkin sellaisen rikkomisen lakisääteinen määritelmä, jonka johdosta tuomareille voidaan määrätä kurinpitoseuraamuksia, on epätäsmällinen. Toiseksi kurinpitomenettelyt voidaan toteuttaa tutkinnan kohteena olevan tuomarin tai hänen edustajansa perustellusta poissaolosta huolimatta. Kolmanneksi sääntöjenvastaisesti saatuja todisteita voidaan vastedes käyttää tällaisissa menettelyissä. Neljänneksi kurinpitomenettelyn kestosta ei ole annettu mitään taetta. Viidenneksi oikeusministeri voi vaatia kurinpitomenettelyn aloittamista uudelleen siihen saakka, kunnes viisi vuotta on kulunut menettelyn päättämisestä tai ratkaisun antamisesta, jos asiassa tulee esiin uusia seikkoja.

14 Ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet katsovat, että näin suunnitellut kurinpitomenettelyt antavat lainsäädäntö- ja toimeenpanovallalle keinon syrjäyttää tuomarit, joiden ratkaisut eivät ole niille mieleisiä, ja vaikuttaa niihin tuomioistuinratkaisuihin, jotka kyseisten tuomarien on annettava, sen ehkäisevän vaikutuksen vuoksi, joka tällaisella menettelyllä on näin heihin.

15 Mainittujen tuomioistuinten mukaan kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kun asiaa tarkastellaan sen tuomioistuinratkaisun kannalta, joka niiden kummankin on annettava siinä oikeusriidassa, joka on saatettu niiden käsiteltäväksi pääasiassa, on tarpeen ratkaista alustavasti, loukataanko edellä mainituilla tuomareiden kurinpitojärjestelmää koskevilla kansallisilla säännöillä tuomareiden riippumattomuutta, kun asianomaisilta yksityisiltä evätään tästä syystä heidän SEU 19 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa taattu oikeutensa tehokkaaseen oikeussuojaan. Viimeksi mainitussa määräyksessä, luettuna yhdessä SEU 2 artiklan ja SEU 4 artiklan 3 kohdan kanssa, näet edellytetään jäsenvaltioilta, että ne varmistavat, että elimet, jotka ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten tavoin voivat ratkaista unionin oikeuden soveltamista tai tulkintaa koskevia kysymyksiä, täyttävät tehokasta oikeussuojaa koskevaan oikeuteen erottamattomasti sisältyvät vaatimukset, joista mainittujen elinten riippumattomuudella on olennainen merkitys.

16 Tässä tilanteessa Sąd Okręgowy w Łodzi ja Sąd Okręgowy w Warszawie päättivät kumpikin lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen.

17 Sąd Okręgowy w Łodzin esittämä kysymys kuuluu seuraavasti:

”Onko SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että siinä jäsenvaltioille asetettu velvollisuus säätää tarvittavista muutoksenhakukeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla on esteenä säännöksille, jotka lisäävät huomattavasti vaaraa siitä, että takeita tuomareihin Puolassa kohdistuvan kurinpitomenettelyn riippumattomuudesta loukataan seuraavista syistä:

1) kurinpitomenettelyjen kulkuun kohdistuva poliittinen vaikuttaminen

2) vaara siitä, että kurinpitojärjestelmää käytetään tuomioistuinratkaisujen sisällön poliittiseen valvontaan, ja

3) mahdollisuus käyttää tuomareihin kohdistuvissa kurinpitomenettelyissä todisteita, jotka on hankittu rikoksella?"

18 Sąd Okręgowy w Warszawie on puolestaan esittänyt unionin tuomioistuimelle seuraavan kysymyksen:

"Onko SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että siinä jäsenvaltioille asetettu velvollisuus säätää tarvittavista muutoksenhakukeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla on esteenä säännöksille, jotka poistavat takeet tuomareihin Puolassa kohdistuvan kurinpitomenettelyn riippumattomuudesta kurinpitomenettelyjen kulkuun kohdistuvan poliittisen vaikuttamisen ja sen vaaran vuoksi, että kurinpitojärjestelmää käytetään tuomioistuinratkaisujen sisällön poliittiseen valvontaan?"

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

19 Asiat C-558/18 ja C-563/18 yhdistettiin unionin tuomioistuimen presidentin 1.10.2018 tekemällä päätöksellä kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

20 Unionin tuomioistuimessa käydyn menettelyn kirjallisessa vaiheessa Sąd Okręgowy w Łodzi ilmoitti unionin tuomioistuimelle 7.12. ja 11.12.2018 päivätyillä kirjeillä ja Sąd Okręgowy w Warszawie 30.10. ja 12.12.2018 päivätyillä kirjeillä, että kumpikin niistä tuomareista, jotka ovat esittäneet ennakkoratkaisukysymyksiä mainituissa asioissa, ovat saaneet yleisten tuomioistuinten tuomareita koskevista kurinpitoasioista vastaavan virkamiehen avustajalta kutsun saapua kuultavaksi todistajana kuulemiseen, joka koskee niitä syitä, joiden johdosta he ovat esittäneet nämä kysymykset, ja sitä, onko lainkäytöllistä riippumattomuutta mahdollisesti loukattu sen vuoksi, ettei kumpikaan asianomaisista tuomareista ole tehnyt ennakkoratkaisupyyntöpäätöstään itsenäisesti.

21 Mainituissa kirjeissä molemmat ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet korostavat myös yhtäältä, että mainittujen kuulemisten aikana asianomaisille tuomareille esitettiin kysymyksiä, jotka kuuluvat päätösneuvottelujen luottamuksellisuuden piiriin. Toisaalta nämä samat tuomarit ovat kumpikin saaneet kurinpitoasioista vastaavan virkamiehen avustajalta kehotuksen jättää kirjallinen ilmoitus, joka koskee mahdollista "lainkäytöllisen toimivallan ylittämistä" siitä syystä, että he ovat esittäneet nyt käsiteltävät ennakkoratkaisupyynnöt SEUT 267 artiklassa vahvistettujen edellytysten vastaisesti.

22 Rzecznik Praw Obywatelskich (oikeusasiamies, Puola) on unionin tuomioistuimen kirjaamoon 24.12.2019, 13.2.2020 ja 2.3.2020 toimittamillaan asiakirjoilla vaatinut asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamista uudelleen.

23 Oikeusasiamies väittää 24.12.2019 esittämänsä pyynnön tueksi, että julkisasiamies on katsonut ratkaisuehdotuksessaan, että nyt käsiteltävät ennakkoratkaisupyynnöt on jätettävä tutkimatta lähinnä sillä perusteella, että unionin tuomioistuimella ei ole käytettävissään riittävästi tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotta se voisi ratkaista nämä pyynnöt ja todeta, onko jäsenvaltioiden velvollisuutta taata tuomareiden riippumattomuus jätetty noudattamatta. Unionin tuomioistuimen olisi näin ollen määrättävä asian käsittelyn suullinen vaihe aloitettavaksi uudelleen yhtäältä sen mahdollistamiseksi, että osapuolet voivat ottaa kantaa tällaiseen mainittujen pyyntöjen tutkimatta jättämistä koskevaan mahdolliseen syyhyn, jota osapuolet eivät ole tuoneet esiin ja josta ne eivät ole lausuneet, kuten julkisasiamies on todennut, ja toisaalta niiden asioihin liittyvien olosuhteiden selventämäksi paremmin, jotka edellyttävät selventämistä.

24 Oikeusasiamies vetoaa tässä samassa pyynnössä myös uusiin tosiseikkoihin, jotka ovat ilmenneet menettelyn suullisen vaiheen päättämisen jälkeen ja jotka ovat omiaan osoittamaan, etteivät unionin tuomioistuimelle esitetyt kysymykset ole hypoteettisia, ja näin ollen vaikuttamaan merkittävästi ratkaisuun, joka unionin tuomioistuimen on annettava nyt esillä olevissa yhdistetyissä asioissa. Nämä uudet tosiseikat muodostuvat yhtäältä tietyistä konkreettisista tapauksista, joissa kurinpitomenettelyitä on äskettäin aloitettu tuomareita vastaan heidän tekemiensä ratkaisujen sisällön ja erityisesti sellaisten ratkaisujen sisällön vuoksi, joilla mainittujen tuomareiden tarkoituksena on ollut noudattaa unionin tuomioistuimen 19.11.2019 antamasta tuomiosta A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982) ilmeneviä ohjeita.

25 Toisaalta parlamentin alahuone on 20.12.2019 antanut lain yleisten tuomioistuinten organisaatiosta annetun lain, ylimmästä tuomioistuimesta annetun lain ja useiden muiden lakien muuttamisesta (ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw); kyseisen lain tarkoituksena on tiukentaa huomattavasti tuomareihin sovellettavaa kurinpitojärjestelmää, ja siinä säädetään muun muassa siinä tarkoituksessa, että kyseinen unionin tuomioistuimen tuomio menettää vaikutuksensa, että tuomioistuin ei voi kyseenalaistaa tuomarin nimittämisen pätevyyttä tai perustuslaillisen elimen legitimiteettiä, koska muussa tapauksessa kyseisen tuomioistuimen jäsenenä toiminutta tuomaria tai toimineita tuomareita vastaan ryhdytään kurinpitotoimiin. Tässä samassa tarkoituksessa mainitun lain mukaan on niin, että toimivalta tutkia sellaiset väitteet, jotka koskevat sitä, ettei tuomari tai tuomioistuin ole riippumaton, kuuluu vastedes yksinomaan Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Nawyższegolle (ylimmän tuomioistuimen ylimääräistä valvontaa ja julkisia asioita käsittelevä jaosto, Puola), joka on perustettu äskettäin ja johon liittyy muun muassa sen jäsenten nimittämismenettelyn osalta samankaltaisia puutteita kuin ne, jotka unionin tuomioistuin on tuonut esiin ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston osalta 19.11.2019 antamassaan tuomiossa A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982).

26 Oikeusasiamies toteaa 13.2.2020 päivätyssä täydentävässä pyynnössään yhtäältä, että Puolan tasavallan presidentti on tällä välin allekirjoittanut 4.2.2020 kyseisen 20.12.2019 annetun lain, joka on julkaistu (Dz. U. 2020, järjestysnumero 190), ja että kyseisen lain voimaantulopäiväksi on vahvistettu 14.2.2020. Toisaalta hän vetoaa kurinpitomenettelyjen ja hallinnollisten toimenpiteiden jatkamiseen ja niiden määrän moninkertaistumiseen ja tuomareille vastedes määrättäviin kurinpitoseuraamuksiin erityisesti tämän tuomion 24 kohdassa jo mainituista syistä. Oikeusasiamies vetoaa 2.3.2020 päivätyssä täydentävässä pyynnössään siihen, että Prokuratura Krajowa (valtakunnallinen syyttäjä, Puola) on 20.12.2019 annetun lain nojalla saattanut äskettäin kurinpitojaoston käsiteltäväksi pyynnön siitä, että tuomarin, joka on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön asiassa C-563/18, koskemattomuus poistetaan ja että se saa luvan saattaa kyseisen tuomarin rikosoikeudelliseen vastuuseen siitä, että hän on sallinut tiedotusvälineiden nauhoittaa sellaisen päätöksen julistamisen parlamentin alahuoneen istuntopaikan siirtämisen riitauttamista koskevassa asiassa, jolla kyseinen tuomari määräsi syyttäjäviranomaisen aloittamaan uudelleen kyseistä siirtämistä koskevan tutkinnan. Oikeusasiamiehen mukaan unionin tuomioistuimen on otettava huomioon näiden uusien seikkojen ilmentämä kehitys, kun se arvioi sille nyt käsiteltävissä asioissa esitettyjen kysymysten tutkittavaksi ottamista ja asiasisältöä, mikä oikeuttaa sen, että unionin tuomioistuin aloittaa uudelleen asian käsittelyn suullisen vaiheen.

27 Tältä osin on huomautettava yhtäältä, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännössä ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä ei määrätä kyseisen perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen osapuolten mahdollisuudesta esittää huomautuksia vastaukseksi julkisasiamiehen ratkaisuehdotukseen (tuomio 19.11.2019, A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 SEUT 252 artiklan toisen kohdan mukaan toisaalta julkisasiamiehen tehtävänä on täysin puolueettomana ja riippumattomana esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat hänen myötävaikutustaan. Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus tai perustelut, joiden päätteeksi hän päätyy

siihen, eivät sido unionin tuomioistuinta. Tämän vuoksi se, että osapuoli ei yhdy julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksessa todettuun – riippumatta ratkaisuehdotuksessa tutkituista kysymyksistä –, ei sellaisenaan voi olla peruste asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamiseksi uudelleen (tuomio 19.11.2019, A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Unionin tuomioistuin voi kuitenkin työjärjestyksensä 83 artiklan perusteella julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa määrätä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloitettavaksi uudelleen erityisesti, jos unionin tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa asiasta, tai jos asianosainen on suullisen vaiheen päättyneeksi julistamisen jälkeen vedonnut uuteen seikkaan, joka voi olennaisesti vaikuttaa unionin tuomioistuimen ratkaisuun, taikka jos asia olisi ratkaistava sellaisella perusteella, josta osapuolilla ei ole ollut tilaisuutta lausua.

30 Unionin tuomioistuin katsoo kuitenkin nyt käsiteltävässä tapauksessa julkisasiamiestä kuultuaan, että sillä on asian käsittelyn kirjallisen vaiheen ja unionin tuomioistuimessa järjestetyn istunnon päätteeksi kaikki ratkaisun antamiseen tarvittavat tiedot ja että oikeusasiamiehen esiin tuomat uudet tosiseikat eivät voi olennaisesti vaikuttaa siihen ratkaisuun, joka unionin tuomioistuimen on annettava. Se huomauttaa lisäksi, ettei nyt käsiteltäviä yhdistettyjä asioita ole ratkaistava sellaisella perusteella, josta osapuolilla ei ole ollut tilaisuutta lausua. Asian käsittelyn suullista vaihetta ei siis ole määrättävä aloitettavaksi uudelleen.

Unionin tuomioistuimen toimivalta

31 Valtiokonttori, Prokurator generalny (yleinen syyttäjä, Puola) ja Puolan hallitus vetoavat siihen, ettei unionin tuomioistuimella ole toimivaltaa tutkia nyt käsiteltäviä ennakkoratkaisupyyntöjä, ja väittävät lähinnä, että sekä pääasiat, jotka ovat luonteeltaan puhtaasti jäsenvaltion sisäisiä ja joissa ei ole kyse unionin oikeuteen kuuluvista aloista, että kansalliset säännökset, jotka koskevat kansallisten tuomioistuinten organisaatiota ja tuomareihin sovellettavia kurinpitotoimenpiteitä ja jotka kuuluvat jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan, jäävät unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle.

32 Tältä osin on huomautettava, että SEU 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan, jonka tulkintaa unionin tuomioistuimelle käsiteltävissä tapauksissa esitetyt ennakkoratkaisukysymykset koskevat, mukaan jäsenvaltiot säätävät tarvittavista muutoksenhakukeinoista tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden takaamiseksi yksityisille unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla. Jäsenvaltioiden on siis luotava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jolla taataan tehokas tuomioistuinvalvonta kyseisillä aloilla (tuomio 27.2.2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 5.11.2019, komissio v. Puola (Yleisten tuomioistuinten riippumattomuus) (C-192/18, EU:C:2019:924, 99 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi SEU 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan soveltamisalan osalta, että mainittu määräys koskee ”unionin oikeuteen kuuluvia aloja” riippumatta siitä, onko kyse tilanteesta, jossa jäsenvaltiot soveltavat unionin oikeutta Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla (tuomio 27.2.2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, 29 kohta ja tuomio 19.11.2019, A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa on siten tarkoitus soveltaa kaikkiin kansallisiin elimiin, jotka saattavat lausua tuomioistuimena kysymyksistä, jotka koskevat unionin oikeuden soveltamista tai tulkintaa ja jotka luetaan siten unionin oikeuteen kuuluviin aloihin (ks. vastaavasti tuomio 27.2.2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, 40 kohta ja tuomio 19.11.2019, A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, 83 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Tämä pätee ennakkoratkaisua pyytäneisiin tuomioistuimiin, jotka voivat näet puolalaisina yleisinä tuomioistuimina joutua lausumaan unionin oikeuden soveltamiseen tai tulkintaan liittyvistä kysymyksistä ja jotka kuuluvat unionin oikeudessa tarkoitettuina ”tuomioistuimina” SEU 19 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla Puolan oikeussuojakeinojen järjestelmään ”unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla”, joten kyseisten tuomioistuimien on täytettävä tehokkaan oikeussuojan vaatimukset (tuomio 5.11.2019, komissio v. Puola (Yleisten tuomioistuinten riippumattomuus), C-192/18, EU:C:2019:924, 104 kohta).

36 Lisäksi on huomautettava, että vaikka oikeuslaitoksen järjestäminen jäsenvaltioissa kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, jäsenvaltioiden on kuitenkin kyseistä toimivaltaa käyttäessään noudatettava niille unionin oikeuden ja erityisesti SEU 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla kuuluvia velvoitteita (tuomio 5.11.2019, komissio v. Puola (Yleisten tuomioistuinten riippumattomuus), C-192/18, EU:C:2019:924, 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Edellä esitetystä ilmenee, että unionin tuomioistuimella on toimivalta tulkita SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa.

Tutkittavaksi ottaminen

38 Valtiokonttori, virallinen syyttäjä ja Puolan hallitus väittävät myös, että ennakkoratkaisupyynnöt on jätettävä tutkimatta seuraavista syistä. Yhtäältä ennakkoratkaisupyyntöpäätökset eivät täytä työjärjestyksen 94 artiklasta johtuvia vaatimuksia, koska niissä muun muassa ei ole täsmennetty, millainen yhteys on sen unionin oikeuden määräyksen, jonka tulkintaa on pyydetty, ja pääasioiden oikeudenkäynneissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä.

39 Toisaalta esitetyillä kysymyksillä ei ole niiden mukaan mitään yhteyttä pääasioiden menettelyihin ja kohteeseen, ja ne ovat luonteeltaan yleisiä ja hypoteettisia, koska ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten ei tarvitse soveltaa pääasioissa tuomareiden kurinpitojärjestelmää koskevia kansallisia säännöksiä eikä SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa. Tämä hypoteettinen luonne perustuu myös siihen, että kurinpitomenettelyjen aloittaminen niiden ratkaisujen jälkeen, jotka ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten on tehtävä pääasioissa, vaikuttaa tässä vaiheessa pelkästään mahdolliselta, joten kysymykset eivät siten liity pääasioihin vaan mahdollisiin tuleviin oikeusriitoihin, joissa vastakkain ovat kansalliset kurinpitoviranomaiset ja asianomaiset tuomarit. Vastaus mainittuihin kysymyksiin ei voi vaikuttaa ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomareiden velvollisuuteen ratkaista pääasiat sovellettavien kansallisten aineellisten säännösten ja menettelysäännösten perusteella eikä muuttaa kyseisen velvollisuuden ulottuvuutta. Se ei siten ole tarpeen mainittujen asioiden ratkaisemiseksi.

40 Myös Euroopan komissio on sitä mieltä, että nyt esillä olevat ennakkoratkaisupyynnöt on jätettävä tutkimatta, koska unionin oikeussäännöllä, jota unionin tuomioistuimelle osoitetut kysymykset koskevat, ei ole mitään yhteyttä niiden pääasioiden oikeudenkäyntien kohteeseen, joissa on kyse yhtäältä sellaisten kulujen maksamisesta, joita puolalaiselle kaupungille on aiheutunut tiettyjen valtionhallinnon sille antamien tehtävien hoitamisesta, ja toisaalta rikosoikeudellisista menettelyistä, jotka on pantu vireille eräitä henkilöitä vastaan sen vuoksi, että he ovat osallistuneet sieppauksiin, ja joiden yhteydessä muun muassa suunnitellaan poikkeuksellista rangaistuksen lieventämistä. Vastauksella, jonka unionin tuomioistuin voisi antaa ennakkoratkaisukysymyksiin, ei myöskään voida ratkaista minkään sellaisen päätöksen sisältöä, joka ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten on annettava menettelyn osalta tai omasta toimivallastaan ennen kuin ne tarvittaessa antavat asiaratkaisun pääasioiden oikeudenkäynneissä. Tällainen vastaus ei siis komission mukaan vastaisi mainittujen oikeusriitojen ratkaisemiseen erottamattomasti liittyvään tarpeeseen, vaan unionin tuomioistuimen olisi annettava neuvoa-antava lausunto yleisistä tai hypoteettisista kysymyksistä.

41 Näiden eri näkökohtien osalta on heti alkuun todettava, että ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet ovat ennakkoratkaisupyynnöissään ensinnäkin selostaneet riittävällä tavalla pääasioihin liittyvät olosuhteet ja toiseksi esittäneet yksityiskohtaisesti säännökset, jotka muodostavat tuomareihin sovellettavaa kurinpitojärjestelmää koskevan uuden kansallisen säännöstön. Kyseiset tuomioistuimet ovat kolmanneksi ilmoittaneet sekä syyt, joiden vuoksi niillä on kansallisina tuomioistuimina, jotka voivat lausua unionin oikeuden soveltamisesta tai tulkinnasta, epäilyksiä siitä, onko mainittu järjestelmä SEU 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukainen, että syyt, joiden vuoksi ne katsovat, että vastaus unionin tuomioistuimelle esitettyihin tulkintakysymyksiin on tarpeen niiden tuomioiden kannalta, jotka niiden on annettava pääasioissa vireillä olevissa menettelyissä, kun otetaan huomioon niillä mainituille menettelyille ominaisissa erityisissä asiayhteyksissä oleva pelko siitä, että asianomaiset tuomarit joutuvat kurinpitomenettelyn kohteeksi, jos he joutuvat ratkaisemaan mainitut pääasiat tämän tuomion 4 ja 5 kohdassa esitetyn suuntaisesti.

42 Näin tehdessään ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet ovat täyttäneet työjärjestyksen 94 artiklassa mainitut vaatimukset ja erityisesti kyseisen artiklan c alakohdassa määrätyn vaatimuksen, kun ne ovat selostaneet riittävällä tavalla syyt, joiden vuoksi ne ovat tässä tapauksessa ryhtyneet tarkastelemaan kysymystä SEU 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan tulkinnasta, ja erityisesti yhteyden, jonka ne toteavat mainitun perussopimuksen määräyksen ja niiden kansallisten säännösten välillä, jotka niiden mukaan ovat omiaan vaikuttamaan siihen tuomioistuinmenettelyyn, jonka päätteeksi ne antavat tuomionsa, ja näin ollen niiden menettelyjen lopputulokseen, jotka on pantu niissä vireille pääasioissa.

43 Lisäksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan olettamana on, että kansallisen tuomioistuimen niiden oikeudellisten seikkojen ja tosiseikkojen perusteella, joiden määrittämisestä se vastaa ja joiden paikkansapitävyyden selvittäminen ei ole unionin tuomioistuimen tehtävä, esittämillä unionin oikeuden tulkintaan liittyvillä kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta (tuomio 15.5.2003, Salzmann, C-300/01, EU:C:2003:283, 31 kohta ja tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin myös niin, että SEUT 267 artiklalla luotu menettely on unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön väline, jonka avulla unionin tuomioistuin esittää kansallisille tuomioistuimille ne unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, joita nämä tarvitsevat ratkaistakseen käsiteltävikseen saatetut asiat (tuomio 18.10.1990, Dzodzi, C-297/88 ja C-197/89, EU:C:1990:360, 33 kohta ja tuomio 19.12.2013, Fish Legal ja Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ennakkoratkaisupyynnön esittämisen perusteena ei ole neuvoa-antavien lausuntojen esittäminen yleisistä tai hypoteettisista kysymyksistä vaan oikeusriidan todelliseen ratkaisemiseen erottamattomasti liittyvä tarve (tuomio 15.6.1995, Zabala Erasun ym., C-422/93–C-424/93, EU:C:1995:183, 29 kohta ja tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Kuten SEUT 267 artiklan sanamuodosta itsestään ilmenee, pyydetyn ennakkoratkaisun on oltava tarpeen, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi ”antaa päätöksen” käsiteltäväkseen saatetussa asiassa (ks. vastaavasti tuomio 17.2.2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, 35 kohta).

46 Unionin tuomioistuin on siten toistuvasti muistuttanut, että sekä SEUT 267 artiklan sanamuodon että rakenteen perusteella ennakkoratkaisumenettely edellyttää muun muassa, että kansallisessa tuomioistuimessa todella on vireillä oikeusriita, jossa tämän on annettava ratkaisu, jossa otetaan huomioon ennakkoratkaisuasiassa annettu tuomio (tuomio 21.4.1988, Pardini, 338/85, EU:C:1988:194, 11 kohta; tuomio 4.10.1991, Society for the Protection of Unborn Children Ireland, C-159/90, EU:C:1991:378, 12 ja 13 kohta sekä tuomio 27.2.2014, Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

47 Unionin tuomioistuimen tehtävän osalta on tässä yhteydessä tehtävä ero sen mukaan, onko sen käsiteltäväksi saatettu ennakkoratkaisupyyntö vai jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista koskeva kanne. Kun unionin tuomioistuimen on jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen yhteydessä tarkastettava, onko komission tai jonkin toisen jäsenvaltion riitauttama kansallinen toimenpide tai käytäntö yleisesti ja ilman, että on tarpeen, että kansallisissa tuomioistuimissa on pantu vireille sitä koskeva riita-asia, unionin oikeuden vastainen, unionin tuomioistuimen tehtävänä ennakkoratkaisumenettelyssä on sitä vastoin auttaa ennakkoratkaisua pyytänyttä tuomioistuinta ratkaisemaan siinä vireillä oleva konkreettinen oikeusriita (ks. vastaavasti tuomio 15.11.2016, Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, 49 kohta).

48 Tällaisessa menettelyssä mainitun oikeusriidan ja niiden unionin oikeuden säännösten ja määräysten, joiden tulkintaa pyydetään, välillä on siis oltava sellainen liittymä, että tämä tulkinta on objektiivisesti tarpeen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa annettavaa ratkaisua varten (ks. vastaavasti määräys 25.5.1998, Nour, C-361/97, EU:C:1998:250, 15 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava ensinnäkin, että pääasioilla ei ole asiakysymyksen osalta mitään liittymäkohtaa unionin oikeuteen eikä etenkään SEU 19 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan, jota ennakkoratkaisukysymykset koskevat, ja että ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten ei näin ollen ole sovellettava unionin oikeutta tai mainittua määräystä ratkaistakseen pääasiat asiakysymyksen osalta. Nyt käsiteltävänä olevat yhdistetyt asiat eroavat tältä osin muun muassa asiasta, jossa annettiin 27.2.2018 tuomio Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117) ja jossa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi oli saatettu kanne, jossa vaadittiin kumoamaan hallintopäätökset, joilla alennettiin Tribunal de Contasin (tilintarkastustuomioistuin, Portugali) jäsenten palkkoja sellaisen kansallisen lainsäädännön nojalla, jossa säädettiin tällaisesta alentamisesta ja jonka yhteensopivuus SEU 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan kanssa oli riitautettu mainitussa ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.

50 Toiseksi on todettava, että vaikka unionin tuomioistuin on jo katsonut, että sellaisten unionin oikeuden menettelysäännösten tulkintaa koskevat ennakkoratkaisukysymykset voitiin ottaa tutkittaviksi, joita asianomaisen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on sovellettava antaakseen tuomionsa (ks. vastaavasti mm. tuomio 17.2.2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, 41 ja 42 kohta), nyt käsiteltävissä yhdistetyissä asioissa esitetyillä kysymyksillä ei ole tällaista ulottuvuutta.

51 Kolmanneksi on todettava, että unionin tuomioistuimen vastaus mainittuihin kysymyksiin ei myöskään olisi omiaan antamaan ennakkoratkaisua pyytäneille tuomioistuimille unionin oikeuden tulkintaa, jonka avulla ne voivat ratkaista kansallisen oikeuden menettelyllisiä kysymyksiä ennen kuin niiden on mahdollista ratkaista käsiteltäväkseen saatettujen oikeusriitojen asiakysymys. Tämän johdosta nyt käsiteltävät asiat erottuvat myös esimerkiksi asioista, joissa annettiin 19.11.2019 tuomio A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982) ja joissa unionin tuomioistuimelta pyydetty ennakkoratkaisu tulkinnasta oli omiaan vaikuttamaan kysymykseen sen tuomioistuimen määrittämisestä, joka oli toimivaltainen ratkaisemaan asiakysymyksen osalta unionin oikeutta koskevat oikeusriidat, kuten erityisesti kyseisen tuomion 100, 112 ja 113 kohdasta ilmenee.

52 Tässä tilanteessa ennakkoratkaisupyynnöistä ei ilmene, että sen unionin oikeuden määräyksen, jota nyt käsiteltävänä olevat ennakkoratkaisukysymykset koskevat, ja pääasioiden välillä olisi sellainen liittymä, jonka johdosta pyydetty tulkinta on tarpeen, jotta ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet voivat tällaiseen tulkintaan perustuvien ohjeiden perusteella tehdä päätöksiä, joita pääasioiden ratkaiseminen edellyttää.

53 Mainitut kysymykset eivät siis koske sellaista unionin oikeuden tulkintaa, joka on objektiivisesti tarpeen mainittujen pääasioiden ratkaisemiseksi, vaan ne ovat luonteeltaan yleisiä.

54 Siitä seikasta, johon ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet ovat viitanneet tämän tuomion 20 ja 21 kohdassa tarkoitetuissa kirjeissään ja jonka mukaan nyt käsiteltävät ennakkoratkaisupyynnöt esittäneet kaksi tuomaria ovat mainittujen pyyntöjen vuoksi sellaisen tutkinnan kohteena, jonka jälkeen heitä vastaan voidaan mahdollisesti aloittaa kurinpitomenettely, on todettava, että pääasiat, joiden yhteydessä unionin tuomioistuimelta on pyydetty nyt käsiteltävissä yhdistetyissä asioissa ennakkoratkaisua, eivät koske tällaista seikkaa. Lisäksi on otettava huomioon se, että – kuten Puolan hallitus on esittänyt kirjallisissa huomautuksissaan ja unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa – mainitut tutkintamenettelyt on tällä välin saatettu päätökseen sillä perusteella, ettei ole näytetty toteen mitään kurinpitomenettelyn alaista virhettä, joka merkitsee virka-aseman mukaisen arvokkuuden laiminlyömistä mainittujen ennakkoratkaisupyyntöjen muotoilun vuoksi.

55 Tässä yhteydessä on kuitenkin palautettava mieleen, että – kuten unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee – perussopimuksilla käyttöön otetun tuomioistuinjärjestelmän kantavana voimana on SEUT 267 artiklassa määrätty ennakkoratkaisumenettely, jolla – ottamalla käyttöön tuomioistuinten välinen vuoropuhelu unionin tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuimien välillä – on tavoitteena varmistaa, että unionin oikeutta tulkitaan yhtenäisesti, jolloin voidaan siis varmistaa sen johdonmukaisuus, täysi vaikutus ja itsenäisyys sekä viime kädessä perussopimuksilla luodun oikeuden ominaisluonne (lausunto 2/13, 18.12.2014, EU:C:2014:2454, 176 kohta ja tuomio 24.10.2018, XC ym., C-234/17, EU:C:2018:853, 41 kohta).

56 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on myös niin, että SEUT 267 artiklassa annetaan kansallisille tuomioistuimille mitä laajimmat mahdollisuudet saattaa asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos ne katsovat, että niiden käsiteltävänä olevassa asiassa tulee esiin kysymyksiä unionin oikeuden säännösten tai määräysten tulkinnasta tai pätevyyden arvioinnista, kun niitä tarvitaan niiden käsiteltäväksi saatetun oikeusriidan ratkaisemisessa. Kansalliset tuomioistuimet voivat lisäksi vapaasti käyttää tätä mahdollisuutta missä tahansa asianmukaiseksi katsomassaan menettelyn vaiheessa (tuomio 5.10.2010, Elchinov, C-173/09, EU:C:2010:581, 26 kohta ja tuomio 24.10.2018, XC ym., C-234/17, EU:C:2018:853, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

57 Kansallisella oikeussäännöllä ei siis voida estää kansallista tuomioistuinta käyttämästä tätä mahdollisuutta, joka on näet erottamaton osa SEUT 267 artiklalla käyttöön otettua, kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välistä yhteistyöjärjestelmää ja niitä unionin oikeutta soveltavalle tuomarille kuuluvia tehtäviä, jotka tällä määräyksellä on osoitettu kansallisille tuomioistuimille (tuomio 19.11.2019, A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, 103 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Kansallisia säännöksiä, joista seuraa, että kansalliset tuomarit voivat joutua kurinpitomenettelyjen kohteeksi sen vuoksi, että he ovat esittäneet unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, ei siis voida hyväksyä (ks. vastaavasti unionin tuomioistuimen presidentin määräys 1.10.2018, Miasto Łowicz ja Prokuratura Okręgowa w Płocku, C-558/18 ja C-563/18, ei julkaistu, EU:C:2018:923, 21 kohta). Pelkkä mahdollisuus siitä, että asianomaisia kansallisia tuomareita vastaan voidaan ryhtyä kurinpitotoimiin sen vuoksi, että he ovat esittäneet tällaisen ennakkoratkaisupyynnön tai päättäneet pysyttää kyseisen pyynnön sen esittämisen jälkeen, on näet omiaan haittaamaan edellä olevassa kohdassa tarkoitetun mahdollisuuden tosiasiallista käyttämistä ja siinä tarkoitettujen tehtävien tosiasiallista hoitamista.

59 Näiden tuomareiden osalta se, ettei heidän osaltaan aloiteta kurinpitomenettelyjä tai ettei heille määrätä kurinpitoseuraamuksia sen vuoksi, että he ovat käyttäneet tällaista yksinomaiseen toimivaltaansa kuuluvaa mahdollisuutta saattaa asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, on lisäksi heidän riippumattomuuteensa erottamattomasti sisältyvä tae (ks. vastaavasti määräys 12.2.2019, RH, C-8/19 PPU, EU:C:2019:110, 47 kohta), ja riippumattomuus on olennaista erityisesti sen tuomioistuinten välisen yhteistyön järjestelmän moitteettomalle toiminnalle, jota SEUT 267 artiklan

mukainen ennakkoratkaisumenettely edustaa (ks. vastaavasti tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

60 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että nyt käsiteltävät ennakkoratkaisupyynnöt on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

61 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

Sąd Okręgowy w Łodzin 31.8.2018 tehdyllä päätöksellä esittämä ennakkoratkaisupyyntö ja Sąd Okręgowy w Warszawien 4.9.2018 tehdyllä päätöksellä esittämä ennakkoratkaisupyyntö jätetään tutkimatta.

Allekirjoitukset